

Одржана научно–стручна конференција „Филм и анимација у образовном систему Србије“ у Југословенској кинотеци у Београду • Обележено прво столеће српске филмске педагогије, шест деценија Ревиие филмског стваралаштва деце и омладине Србије и други велики јубилеји • МултиМост фест као нови светски фестивал анимираних филмова за децу и омладину

Уз покровитељство Министарства културе и информисања Србије, Филмског центра Србије и Управа Новог Сада и Сремских Карловаца 10. новембра 2021. одржана је национална научно–стручна конференција „Филм и анимација у систему образовања Србије“ у Југословенској кинотеци у Београду.



Повратак филмске културе у школе: Конференција „Филм и анимација у образовном систему Србије“, Југословенска кинотека, Београд, 10. новембар 2021.

Циљ подухвата започетог децембра 2018. јесте скори повратак филмске културе у све нивое образовања у Србији, слично моделу музичке и ликовне културе. Тако је од 1960-их било у СФР Југославији и задржано је до данас у неким државама, попут Хрватске. Ово ће средњорочно допринети и образовању потребних стручњака у Србији, али и ширењу опште филмске и медијске културе као основе глобалне цивилизације и сваког развијеног друштва.

Конференција представља значајан допринос у добу препорода српске кинематографије, великих државних и страних инвестиција у ширење ове пословне гране, као и скорог доношења новог Закона о кинематографији и другим аудиовизуелним делатностима, као и Закона о Југословенској кинотеци, који ће уредити ове области од највишег државног интереса.

Догађај је одржан у част првог столећа постојања филмске педагогије у Јужних Словена, деведесет година од оснивања Филмске школе у Београду, као и великих јубилеја Ревиие филмског стваралаштва деце и омладине Србије која слави шездесет година постојања и педесет издања. Ревииу је 1961. основао Миленко Карановић, доајен наше културе, који је 1949. основао и Југословенску кинотеку, установе где се и сада Ревиија одржава, као што је и утемељио и скупове југословенске филмске педагогије. Његово дело је наставио Владимир Анђелковић и то су темељи садашње научно–стручне конференције и подухвата.

Учесници и теме

Од 2020. скуп „Филм и анимација у систему образовања Србије“ је редовни пратећи програм Ревиие филмског стваралаштва деце и омладине Србије и МултиМост феста, у сарадњи са главним уметничким, научним и стручним удружењима. Извршни организатори пројекта и конференције су Центар аматерског филма Србије из Београда и Дом анимације из Сремских Карловаца.

Скуп су отворили Милета Поштић, саветник министра културе и информисања Маје Гојковић, професор анимације на више континената, онедавно на Академији уметности

у Новом Саду, уметнички директор за Србију међународног студија Јерволино; Александар Ердeљановић, историчар филма и директор Архива Југословенске кинотеке, и Зоран Стефановић, сценариста и историчар културе, уредник конференције.

Организатори су, захваљујући се на подршци скупу Марјану Вујовићу, директору Музеја Југословенске кинотеке, истакли значај места одржавања, јер је Кинотека и пре 60 година била везана за настанак ревије и конференција. Кинотека је недавно добила нову музејску поставку светског квалитета, која сведочи о прошлости српског и светског филма, а поставила је и многе важне филмове на Интернет, што филмолози и филмски педагози виде међу будућим главним наставним средствима за нови живот филмске културе у српским школама.

У радном делу конференције су стручним излагањима допринели Божидар Зечевић, Владимир Анђелковић, Растко Ђирић, Петар Јаконић, Жељко Јовановић, Александар Ердeљановић, Снежана Трстењак, Сања Јанчић, Милета Поштић, Зоран Стефановић, Злата Попов, Ненад Перић, и, као представник најмлађе генерације уметничких педагога и стваралаца, Филип Станковић. Осим њих, још двадесетак експерата из земље и света дало је допринос у овој фази подухвата.

Додељене су националне и међународне награде са оба фестивала и приказан је избор награђених филмова. У име награђених захвалили су се Војин Васовић, лауреат прве награде МултиМоста у категорији светских професионалних анимираних филмова за дело „Велики робот“ („Just For The Record“) и Злата Попов, продуцент и ментор више награђених филмова Ревиије.

На конференцији су изнети и закључци са Међународне конференције „Филм и анимација у контексту опште културе и наставног процеса“, уреднице Снежане Трстењак, одржане у оквиру МултиМост феста.

Оцењено је при затварању да је овогодишњи скуп по стручном нивоу, концепту и методологији, био међу најважнијим у историји српске филмске педагогије. До краја године излази књига докумената првих заседања и српска филмска педагошка библиографија 1921–2021. године.

Преко својих истакнутих чланова посебан допринос овом пројекту од 2018. су дали: Удружење филмских уметника Србије, Удружење драмских писаца Србије, Удружење сценариста Србије, Удружење књижевника Србије, Удружење филмских аниматора Србије, Удружење филмских монтажера Србије, Српска асоцијација сниматеља, Удружење стрипских уметника Србије, Удружење карикатуриста Србије FECO, Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије (УЛУПУДС), Удружење ликовних уметника Србије, Српско фотографско друштво, Art & Visual Production, Међународна културна мрежа „Пројекат Растко“, Научно друштво за словенске уметности и културе и Српски научни центар.



Филмски стручњаци настављају мисију Миленка Карановића. Здесна налево: седе Божидар Зечевић и Снежана Трстенак; стоје: Растко Ђирић, Александар Ердџановић, Петар Јаконић, Владимир Анђелковић и Зоран Стефановић.

(Конференција „Филм и анимација у образовном систему Србије“, Југословенска кинотека, Београд, 10. новембар 2021.)

Теме скупа и план истраживања

О повратку филмске културе у све нивое општег школовања у Србији дискутовано је интердисциплинарно — из домена културологије, филмске и опште уметничке педагогије за децу и омладину, архивистике, историје уметности, развојне психологије, јавног интереса и других аспеката овог важног питања.

Од посебног значаја за будућа истраживања су следеће теме: могуће функције филма у систему образовања у Србији; српска филмска култура као део данашње опште културе; српска филмска историја као део историје српске културе; педагошке и комуникацијске предности филма и анимације; одрживост поновног увођења филма у педагошку праксу и наставне програме у Србији; законски оквир филма у систему образовања Србије; продукцијски оквир итд...

Обрађиваће се и могуће улоге министарстава Владе Србије, Филмског центра Србије, Центра аматерског филма Србије, професионалних удружења, локалних самоуправа, јавног и приватног сектора. Истраживаће се психолошки фактори коришћења филма за ђаке и наставнике као и развојне предности увођења филма у школе. Филм ће показати своје могућности у светлу специфичности делова система образовања, укључујући школе за децу са посебним потребама, уметничке школе, војне школе, занатске школе, богословије, кућну наставу, образовање одраслих...

Проучаваће се начини примене и ефекти: филм као наставно средство; основи филмске и анимацијске продукције у школама; школски филм у односу на школски стрип, књижевност, ликовне и драмске уметности; технологија из џепа: коришћење личне мобилне технологије у „филмизацији“ наставе; филмско продукцијско и медијско образовање као део дуалног образовања; филмске склоности деце и омладине — историјски пресек и данашње стање; упоредна анализа Србије са земљама некадашње Југославије; став појединачних професионалних удружења из разних уметности о враћању филмске културе у школе; филм, анимација и фотографија као средство документовања културе и епохе...

Будућност филма у школама

Предвиђено је да следећа конференција 2022. буде посвећена високошколском образовању кадрова за предавање филмске културе и укључиће универзитете и специјализоване више школе у Београду, Новом Саду, Нишу, Приштини–Лепосавићу, Бањој Луци, Бијељини и Цетињу, као и Завод за проучавање културног развитака и друге установе.

Трећа конференција ће, у сарадњи са педагозима, наставницима разредне наставе, психолозима, стручњацима надлежног министарства, стручњацима дечјих културних центара Београда и Новог Сада, стручњацима Завода за унапређивање образовања и васпитања као и Завода за уџбенике и наставна средства и других издавача, бити посвећена конкретној примени у настави и провери предложених методологија и решења претходних конференција. Намера је да се у следећих пет година филмска култура постепено али систематски уклопи у постојеће наставне програме.

Очекује се да ће подухват допринети растерећењу наставника и ђака, као и лакшем образовању дефицитарних кадрова у Србији и свету за привредне области које су у великој експанзији и привлаче међународна улагања. •

Галерија са фотографијама Жељка Јовановића биће постављена на mmfest.rs.

ДОДАЦИ–АНТРАФИЛЕИ

Ревија филмског стваралаштва деце и омладине Србије

Ревија филмског стваралаштва деце и омладине Србије је традиционална годишња смотра радова младих филмских аутора од 7 до 19 година старости, не дужих од 10 односно 20 минута. Манифестацију је основао 1961. Миленко Карановић, први директор Југословенске киноетке, на основу стручних саветовања о филмској педагогији организованих на савезном нивоу Југославије.

Ревија се одржава сваке године крајем јуна у Београду, у Југословенској кинотеци и траје четири дана. Педесето јубиларно издање је одржано 2021. године. Организатор Ревије је Центар аматерског филма Србије а покровитељи су Министарство културе и информисања Србије и Филмски центар Србије. Ревија није комерцијалног карактера и организује се у циљу представљања, популарисања, афирмисања и унапређења филмског стваралаштва најмлађих филмских стваралаца.

Додељују се: Гран при, прва, друга и трећа награда за филм и награде за најбољи сценарио (или идеју), камеру, монтажу, звук (или дизајн звука) и режију. Предвиђена је и награда за најуспешнији клуб и најуспешнијег ментора. Додељују се и награде Етнографског музеја у Београду и Етнографско–антрополошког сруштва Србије. Награде се додељују у две старосне категорије – од 7 до 15 година и од 15 до 19 година.

Директор манифестације је Владимир Анђелковић, председник жирија Зоран Стефановић. Званични сајт Ревиие филмског стваралаштва деце и омладине Србије је <https://filmskarevija.com/>

МултиМост фест

МултиМост фест – међународни фестивал дечјег и омладинског анимираног филма одржава се већ другу годину кроз такмичарске и пратеће програме у Сремским Карловцима, Новом Саду и Београду. Ове године је пријављено 1.008 филмова из 87 земаља, од чега је комисија у званичну селекцију уврстила 115 најбољих.

Фестивал је израстао је из руско–српског анимационог пројекта “МултиМост” покренутог 2016. године. МултиМост фест се залаже се за популаризацију ауторског анимираног филма намењеног деци и младима, и дечије и омладинске анимације као савременог вида стваралаштва које доприноси развоју креативног мишљења кроз употребу дигиталних технологија.

Фестивал има богат пратећи програм, пре свега радионице анимације које држе велика међународна имена ове уметности, као и изложбе и трибине „Ветерани српске анимације“ у избору Снежане Трстењак, као и стручну конференцију о филму у школама.

Пројекат је 2019. награђен Европском језичком ознаком, од стране фондације Темпус у сарадњи са Министарством просвете науке и технолошког развоја РС, Заводом за унапређење образовања и васпитања, Француским институтом за културу и Институтом Сервантес.

Организатор фестивала је Студио ДОМ из Сремских Карловаца који води академски уметник Серјожа Попов, у сарадњи са Академијом уметности Нови Сад, Културним центром Новог Сада, КС Свилара, ОШ „23. октобар“ и Комбанк дворане, и многих стручних удружења и установа, уз подршку Министарства културе РС, Филмског центра Србије, Градске управе за културу Новог Сада и Општинске управе Сремски Карловци.

Директор фестивала је др ум. Снежана Трстењак, извршни директор и аутор концепта је Злата Попов а председник жирија Сергеј Струсовски. Званични сајт фестивала је mfest.rs